



Medycyna sądowa

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Nauki o Zdrowiu WUM
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Medycyny Sądowej ul. Oczki 1, 02-007 Warszawa tel. 22 628-89-75

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

	fax 22 628-89-75 wewn. 33 www.medycynasadowa.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. Paweł Krajewski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr hab. n. med. Mieszko Olczak, mieszko.olczak@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr hab. n. med. Mieszko Olczak, mieszko.olczak@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Małgorzata Brzozowska, malgorzata.brzozowska@wum.edu.pl dr n. med. Sylwia Tarka, sylwia.tarka@wum.edu.pl dr hab. n. med. Aleksandra Borowska-Solonyńko, abs@wum.edu.pl dr n. med. Dorota Samojłowicz, dorota.samojłowicz@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Fudalej, marcin.fudalej@wum.edu.pl dr hab. n. med. Mieszko Olczak, mieszko.olczak@wum.edu.pl dr n. med. Agnieszka Dąbkowska, agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl lek. Magdalena Kwiatkowska, magdalena.kwiatkowska@wum.edu.pl lek. Wojciech Sadowski, wojciech.sadowski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Ireneusz Soltyszewski, ireneusz.soltyszewski@wum.edu.pl mgr biol. Agnieszka Siwińska, agnieszka.siwinska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	III rok, V semestr	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0,5
ćwiczenia (C)		30	2,0
e-learning (e-L)			

zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Umiejętność rozpoznania zmian chorobowych i urazowych skutkujących rozstrojem zdrowia lub śmiercią
C2	Zasady postępowania na miejscu zdarzenia
C3	Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami prawnymi w praktyce ratownika medycznego
C4	Zapoznanie z zasadami zabezpieczania materiału do badań dodatkowych
C5	Omówienie problematyki z zakresu toksykologii sądowej i genetyki sądowej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

C.W108	podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej
C.W52	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań
C.W17	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U57	rozpoznawać pewne znamiona śmierci
C.U37	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	S1 – Seminarium 1 Wstęp do medycyny sądowej, tanatologia sądowo-lekarska – organizacja pracy Zakładów Medycyny Sądowej, śmierć i zjawiska okołosmiertne, wczesne i późne zmiany pośmiertne	C.W108; C.U57
	S2 – Seminarium 2 Oględziny na miejscu zdarzenia, sposób postępowania	C.W52; C.W17
	S3 – Seminarium 3 Traumatologia ze szczególnym uwzględnieniem obrażeń postrzałowych i wypadków komunikacyjnych	C.W17; C.U37
	S4 – Seminarium 4 Toksykologia sądowo-lekarska	C.W52
	S5 – Seminarium 5 Hemogenetyka sądowo-lekarska	C.W52
Ćwiczenia	C1 – Ćwiczenie 1 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek I - technika, sekcyjna, rodzaje śmierci i jej stwierdzenie, dokumentacja, zabezpieczenie materiału biologicznego do badań dodatkowych	C.U57; C.W52; C.W108
	C2 – Ćwiczenie 2 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek II – Zgony z przyczyn chorobowych	C.U57
	C3 – Ćwiczenie 3 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek III – Zgon z przyczyn chorobowych	C.U57
	C4 – Ćwiczenie 4	C.U57

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)**

	Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek IV – Zgon z przyczyn chorobowych	
	C5 – Ćwiczenie 5 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek V – Zgon spowodowany zatruciem	C.U57; C.U37
	C6 – Ćwiczenie 6 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek VI – Wypadkowość komunikacyjna (m.in. pieszy, osoby znajdujące się w kabinie pojazdu)	C.U57; C.U37
	C7 – Ćwiczenie 7 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek VII – Zgon spowodowany urazem mechanicznym lub oddziaływaniem czynników fizycznych (temperatura, energia elektryczna, promieniowanie)	C.U57; C.U37
	C8 – Ćwiczenie 8 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek VIII - Zgon spowodowany urazem mechanicznym, w tym m.in. zagardleniem, upadkiem z wysokości	C.U57; C.U37
	C9 – Ćwiczenie 9 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek IX – Śmierć jako skutek działania urazu	C.U57; C.U37
	C10 – Ćwiczenie 10 Sądowo-lekarskie oględziny i sekcja zwłok – przypadek X - Możliwość praktycznego zastosowania badań hemogenetycznych w medycynie sądowej	C.U57

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Medycyna sądowa V.J. DiMaio, D. DiMaio (red. B. Świątek i Z. Przybylskiego), Urban&Partner 2003
Opiniowanie sądowo-lekarskie i toksykologiczne Z. Marek, M. Kłys, Zakamycze 2002

Uzupełniająca

Medycyna sądowa t.1 pod red. G. Teresińskiego, PZWL, 2019
Błąd medyczny (odpowiedzialność etyczno-deontologiczna i prawna lekarza) Z. Marek, Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007
Medycyna sądowa dla studentów medycyny A. Jakliński i wsp., PZWL 1979

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W108; C.W52; C.W17; C.U57; C.U37	ocena ciągła studenta na zajęciach – seminariach i ćwiczeniach	Aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach, 100% frekwencji (w sytuacjach losowych dopuszczalne 2 dni nieobecności pod warunkiem odrobienia w innym terminie – zaliczenie treści seminarium u prowadzącego, uczestnictwo w sekcji zwłok w innym terminie).
		Oceny:

		<p>2,0 (ndst) – Więcej niż dwie niedrobione nieobecności w trakcie zajęć, brak aktywnego udziału w zajęciach seminaryjnych lub na ćwiczeniach, brak podstawowej wiedzy z zakresu tanatologii, opiniowania i diagnostyki toksykologicznej i genetycznej w medycynie sądowej</p> <p>3,0 (dost) – Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, udział w ćwiczeniach i seminariach oraz wykazanie się umiejętnościami w objętych programem nauczania zagadnieniach medyczno-sądowych na poziomie podstawowym</p> <p>3,5 (ddb) – Warunkiem uzyskania oceny dość dobrej jest obecność na wszystkich zajęciach, udział w ćwiczeniach i seminariach oraz wykazanie się umiejętnościami w objętych programem nauczania zagadnieniach medyczno-sądowych na poziomie ponad podstawowym</p> <p>4,0 (db) – Aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach oraz wykazanie się umiejętnościami praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu ratownictwa medycznego w opiniowaniu sądowo-lekarskim</p> <p>4,5 (pdb) – Aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach oraz umiejętnościami praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu ratownictwa medycznego w opiniowaniu sądowo-lekarskim w stopniu wysokim</p> <p>5,0 (bdb) – Aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach oraz wykazanie się umiejętnościami praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu ratownictwa medycznego w opiniowaniu sądowo-lekarskim w stopniu bardzo wysokim</p>
--	--	--

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

- I. Zajęcia odbywają się w Zakładzie Medycyny Sądowej WUM przy ul. Oczki 1 w Warszawie
- II. Na zajęcia praktyczne niezbędne jest posiadanie własnego fartucha i okularów/przyłbicy ochronnej
- III. Przed rozpoczęciem bloku zajęciowego studenci mają obowiązek zapoznania się z regulaminem BHP sali sekcyjnej dostępnego na stronie jednostki.
- IV. Obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń rejestrujących w trakcie zajęć
- V. Regulamin odbywania zajęć z medycyny sądowej:
 1. Zajęcia dydaktyczne dla studentów Wydziału Nauki o Zdrowiu kier. Ratownictwo Medyczne rozpoczynają się o godzinie 9:00
 2. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach przewidzianych w planie zajęć.
 3. W przypadkach losowych istnieje możliwość odrobienia zaległości (do dwóch dni zajęciowych w bloku 2-tygodniowym) w trakcie trwania bloku, po zajęciach programowych. Ćwiczenia praktyczne można odrobić u asystentów na sali sekcyjnej, po wyrażeniu przez nich zgody; w przypadku zaległych seminariów obowiązuje zaliczenie konkretnego tematu. W przypadku większych zaległości należy odrobić zajęcia z inną grupą danego kierunku studiów.
 4. Trzy spóźnienia na zajęcia praktyczne skutkują koniecznością odrobienia jednych zajęć praktycznych.
 5. W przypadkach nie uwzględnionych powyżej należy kontaktować się z koordynatorem do spraw studenckich.